

Konferens om omvårdnadsforskning

Möjlighet att leva väl

Tid: 25 november 9:00-16:45.

Plats: Grönwallsalen, ingång 70, Akademiska sjukhuset i Uppsala

Program

9.00 Välkommen

Välkommen: Annika Cederholm, legitimerad sjuksköterska och sakkunnig palliativ vård, Cancerfonden, samt enhetschef på PKC

Presentation av moderator: Merri Subasic, vårdutvecklare, medicine magister och specialistsjuksköterska, Vårdkvalitetsenheten, Avdelningen för kvalitet och patientsäkerhet Akademiska sjukhuset

Vivianne Macdisi, Regionråd och ordförande vårdstyrelsen, Sjukhusstyrelsens andre vice ordförande, Uppsala (S)

9.15 Vårdutveckling. Baspaket för kvalitet och patientsäkerhet – kvalitetsområde palliativ vård

Merri Subasic, vårdutvecklare, medicine magister och specialistsjuksköterska, Vårdkvalitetsenheten, Avdelningen för kvalitet och patientsäkerhet Akademiska sjukhuset

Akademiska sjukhuset håller en hög internationell klass, men vårdresultaten behöver följas upp mer systematiskt och strukturerat. Baspaketet är en del av sjukhuset kvalitetsledningsarbete och utvecklas fortlöpande för att effektivt kunna stödja förbättringsarbetet på sjukhuset, och ett av kvalitetsområdena sjukhusövergripande är Palliativ vård.

Baspaketet bidrar till att arbeta datadrivet med kvalitet, vilket är en av Akademiska sjukhuset strategiska förflyttningar. Det ger en översikt och stödjer det systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet. Det vänder sig till chefer, ledare och medarbetare och ger ledningsfunktioner möjlighet att följa upp arbetet med kvalitet och patientsäkerhet, och det underlättar arbetet med att fatta beslut om förbättringar och utveckling utifrån verksamhetens och patienternas behov.

9.30 Livet efter cancer som ung – ett exempel på register-baserad vårdforskning

Hanna Mogensen, forskare (postdoktor), leg. sjuksköterska, Uppsala Universitet och Karolinska Institutet

Att drabbas av cancer som ung påverkar hela livet, både vid diagnosen och långt senare. Tidigare forskning har huvudsakligen fokuserat på somatiska seneffekter av sjukdom och behandling, men det har efterfrågats forskningsstudier som berör även andra aspekter.

Svenska och nordiska register lämpar sig väl för att studera hur den socioekonomiska situationen för unga canceröverlevare ser ut; hur påverkas utbildning, sysselsättning, och inkomstmönster av att ha behandlats för cancer som ung? Hur och varför både nationella register och kvalitetsregister kan användas i vårdforskning kommer också att diskuteras vidare.

10:00 Fika- och fruktpaus, nätverkande och mingel

10.30 UCCC

Ingrid Glimelius, Centrumföreståndare, UCCC och Marie Sjödin, Chefssjuksköterska, Akademiska

Utvecklingen av Uppsala Comprehensive Cancer Centre och hur detta kan leda till bättre omvårdnad för cancerpatienter

---

10.45 Forskning om träning och minskat stillasittande under cancerbehandling

Anna Henriksson, associerad forskare vid Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap; Folkhälsa, arbetsliv och rehabilitering

Att träna och vara fysiskt aktiv är viktigt för vårt välmående- även under behandling mot cancer. Men många patienter rör sig mindre och blir mer stillasittande under behandlingen- ofta på grund av biverkningar.

Vid Uppsala universitet har vi till exempel undersökt vikten av träningsintensitet för att minska cancerrelaterad trötthet och om det finns risker med träning under cancerbehandling, och vid Mälardalens universitet har vi till exempel undersökt vad patienter vill ha för stöd för att minska sitt stillasittande.

11.15 aCent forskningsprojekt – personcentrerat stöd till patienter och närstående vid stamcellstransplantation

Jeanette Winterling, docent, leg. sjuksköterska, Tema cancer, Karolinska Comprehensive Cancer Centre, Karolinska Universitetssjukhuset och Avdelningen för Omvårdnad, Institutionen för Neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle Karolinska Institutet

Personcentrerad vård – hur kan den genomföras inom cancervården? För att patienten, och även närstående, ska vara förberedda på olika steg i cancerprocessen och kunna hantera olika situationer i vården är det viktigt att vård och stöd ges utifrån vad de personligen behöver.

Vi har därför tillsammans med vårdpersonal utvecklat en modell för person centrerad vård för patienter som genomgår allogen stamcellstransplantation och deras närstående. Modellen innebär att vi systematiskt använder samtalsunderlag som utgångspunkt för samtal i vården. Modellen har nu testats i en studie som visar lovande resultat.

12.00 Lunch, nätverkande och mingel

13.00 Sexuell hälsa och sexuell dysfunktion hos unga vuxna som behandlats för cancer som barn (Fex-Can)

Kristina Fagerkvist, leg. barnmorska kvinnokliniken Eskilstuna, medicine dr, associerad forskare vid Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala universitet.

Att drabbas av cancer påverkar individen på många olika sätt. Sexuell dysfunktion är en möjlig seneffekt till följd av en cancer i barndomen och något som kan påverka livskvaliteten negativt.

Som en del i ett nationellt projekt har vi undersökt förekomst av självskattad sexuell dysfunktion och sexuell aktivitet jämfört med generella befolkningen, samt vilka faktorer som är associerade till sexuell dysfunktion och att aldrig haft sex med en partner. I min kliniska vardag som kontaktsjuksköterska för gynekologisk cancer möter jag patienter som önskar prata om och har frågor kring sexualitet. I presentationen vävs forskning och klinik tas ihop och ta med citat från patienter och deltagare i vår forskning.

13.30 Barn i sorg efter förlust av förälder - kommunikation, information, stöd och rättigheter

Rakel Eklund, forskare, leg specialistsjuksköterska, Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Uppsala universitet

Varje dag förlorar ungefär nio barn under 18 år en förälder i Sverige. De allra flesta av dessa barn förlorar en förälder efter en kortare eller längre sjukdomsperiod. Barn i sorg innefattas av Barnkonventionen och utöver detta har barn som förlorat en förälder rätt till information, råd och stöd enligt Hälso- och sjukvårdslagen.

Forskning visar att vuxna, både hälso- och sjukvårdspersonal så väl som skolpersonal och föräldrar, har svårt att möta barn i sorg, och veta vilket stöd och vilken information som är lämpligt att ge om den uppkomna situationen. Kommunikation inom familjen innan förestående död och efter dödsfallet upplevs också som svår. Föreläsningen kommer innefatta grundläggande kunskaper om stöd till dessa barn innan och efter förlust av en familjemedlem.

14.00 Cancerfondsrapporten 2024 - Palliativ vård - mer än vård i livets slutskede, och vad vi behöver göra framåt för att stärka den palliativa vården

Elin Ylvasdotter, Intressepolitisk expert, Cancerfonden

Cancerfonden har kartlagt och analyserat den palliativa vården i Sverige. Dessvärre framkommer stora utmaningar och brister. Bland annat visar rapporten på ojämlig tillgång till palliativ vård i landet, att det råder en avsaknad av styrning och struktur samt att det finns brister i kompetensutvecklingen och fortbildningen.

14.15 Forskningsfinansiering

Emre Özlü, forskningshandläggare, Forskningsfinansiering, Cancerfonden

Emre berättar om Cancerfondens forskningsfinansiering, hur den ser ut, och vilka möjligheter det finns för forskare att söka anslag. Emre kommer även lyfta vilka satsningar på vårdforskningsområdet som har gjorts och hur det ser ut framåt.

14.30 Fika- och fruktpaus, nätverkande och mingel

Lokalt implementeringsprojekt:

15.00 PURPOSE T – ett nytt riskbedömningsinstrument för trycksår som breddinförts på Akademiska sjukhuset

Lisa Hultin, universitetslektor, förenad i vårdvetenskap med inriktning omvårdnad, Verksamhetsområde Geriatrik, rehabiliteringsmedicin och smärtcentrum

Tre studier i Uppsala har genomförts för att utvärdera PURPOSE T i en svensk vårdmiljö. I januari beslutades att instrumentet skulle breddinföras och i maj 2021 ersatte Akademiska sjukhuset i Uppsala den Modifierade Nortonskalan med det nya riskbedömningsinstrumentet PURPOSE T. Har detta påverkat prevalensen av trycksår och antal preventiva åtgärder?

15.30 Att tidigt identifiera och möta palliativa vårdbehov

Marlene Malmström, forskare vid Lunds universitet och verksamhetschef Palliativt utvecklingscentrum Region Skåne och Lunds universitet

Att identifiera palliativa vårdbehov tidigt och säkerställa att den traditionella vården löper parallellt med insatser som fokuserar på att minska lidande och öka livskvalitet har påvisats oerhört betydelsefullt för patienter och deras närstående. Men hur gör vi för att kombinera de många gånger så olika perspektiven som den kurativt syftande och den palliativa vården har för att gagna patienten och dennes närstående på bästa sätt?

Den här föreläsningen fokuserar på vad tidig palliativ vård är och på kunskapsläget kring dess betydelse både internationellt och nationellt. Vi kommer också att göra ett nerslag i ett kliniskt implementerings- och forskningsprojekt där gapet mellan dessa perspektiv adresseras.

16.00 Inspirationsstund

Jacke Sjödin

16.30 Summering och avslut

Annika Cederholm och Merri Subasic
